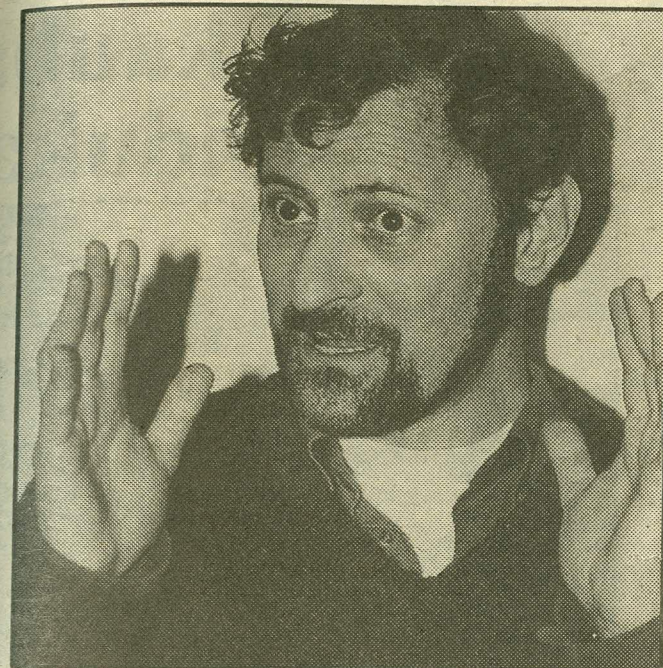

• GEORG MALVIUS

VERNER PUHMI fotod

Georg Malvius lavastab Eestis meeleldi

GEORG MALVIUSE nimi meenub usinale teatrikülastajale kindlasti seoses viis aastat tagasi "Estonia" teatris lavastatud muusikaliga "Viuldaja katuse". Nüüd on rootsi lavastaja G. Malvius taas Eestis, seekord ooperiga "Sevilla habemeajaja" (esietendus 23. veebruaril) ja draamaetendusega "Ämbliknaise suudlus".

Georg Malvius on õppinud Stockholmi Teatriakadeemias ja Draamakunstiinstituudis teatrijuhtimist. Ta on end teatrilaselt täiendanud Inglismaal ja Saksamaal.

Minu jaoks on kunstiga tegeldes kõige olulisem võidelda inimõiguste, valikuvabaduse eest. Tavaliselt kasutatakse terminit "inimõigused" poliitilises kontekstis, kuid

oli üsna raske saavutada trupiga kontakti?

Kontakt ei ole päris täpne sõna. Grupil oli keeruline leida ühine motivatsioon. Näitlejad pidid jõudma äratundmiseni, et nad teevad midagi olulist ja väärtuslikku, loovad kunsti. Motivatsioon tekkis ajaga. Eeltöö viimasel perioodil võitles minu meelest kogu teater "Viuldaja" õnnestumise eest.

Loomulikult on igas riigis teatrid erinevad, kuid tööprotsess on alati samane. Pole

Malmös. Liigun pidevalt ringi.

Lavastate "Estonias" ooperit "Sevilla habemeajaja". Millest nüisugune valik?

"Sevilla habemeajaja" on minu arvates fantastilise muusikaga üks kauneimaid oopereid. Väga inimlik komöödia vanast mehest, kes armastab noort tütarlast, nende omavahelisest läbisaamisest tekkivatest probleemidest — üksindusest, armastusest ka ühiskondlikest suhe-

Näidendi valik ei olnud juhuslik. Ootan publikult väga elavat reageeringut, sest teos on täis vastuolusid. Räägitakse homoseksualismist, vanglast, reetmisest ja valetamisest, keegi nuhib kellegi järel politsei kasuks. Teemad on Eestis oludes vägagi põletavad, avalikkuse jaoks uued, sest enne ei tohtinud neist ju rääkida.

Loodan, et nii teravad probleemid peaksid jõudma inimesteni ja mõjutama mitte üksnes tundeid, vaid ka intel-

kond tunneb mind juba ammu ja põhjalikult, nad mõistavad minu soove.

Teami eesmärgiks on töötada kohapeal, dekoratsioonid ja kostüümid valmivad siin. Mõte on selles, et nii rootslased kui ka eestlased töötaksid koos: teie inimesed saaksid meilt üht-teist õppida ja vastupidi.

Millised nõudmised seate neile, kes soovivad Teiega koos töötada?

Nõuan kõigilt tõeliselt kõrget taset professionaalsel lä-

mias ja Draamakunstiinstituudis teatrijuhtimist. Ta on end teatrilaselt täiendanud Inglismaal ja Saksamaal, Soomes ning ka Rootsis. Lisaks on ta õppinud Karlstadti ülikoolis ajalugu, Stockholmis ülikoolis aga keeli ja psühholoogiat. G. Malviusel on teaduslik kraad romaani keelte ja ajaloo alal.

Millal avastasite enda jaoks Eesti ja eesti teatri?

See juhtus viis aastat tagasi. Lavastasin Stockholmis Rahvuslikus Operis "Rigolettot", töötasin koos Eri Klasiaga. Tema tegigi mulle ettepaneku proovida lavastada ka Eestis, millega kohe nõustusin. Valmistasin ette "Viulidaja katusel". Tagantjärele vaadates pean seda õnnestunud valikuks.

Olete taas Eestis, kuigi ilmselt on Teile tehtud huvitavaid pakkumisi mujaltki...

Põhjuseks on armastus Eesti vastu! Olin siin esimest korda teie riigile kõige keerulisemal perioodil. Olin Eestis, kui heiskasite esmakordselt sini-must-valge lipu, ka Balti keti aegu.

da inimõiguste, valikuvabaduse eest. Tavaliselt kasutatakse terminit "inimõigused" poliitilises kontekstis, kuid minule ei ole see üksnes poliitikalõike. Mõiste tähendus on veelgi laiem — humanism, austus üksikisiku vastu, ka armastus. Inimõiguste teemat võib käsitleda nii filosoofilises plaanis kui ka kitsamalt — igapäevase õigusega enesväljendusele.

Arvan, et *kunstil* peab alati olema sõnum, mis avardab inimese mõttemaailma.

Millised olid esimesed muljed tööst "Estonias"?

Algus oli küllaltki raske — ei tundnud teie maad ja inimesi. Pean aga rõhutama, et nii oli vaid alguses.

"Viulidaja katusel" puhul assisteerisid mind Neeme Kuningas ja Tiit Tralla. Tundsin, et olime ainsad, kes üritasid lavastuse õnnestumise eest võidelda. Meiega koos ka Helgi Sallo ja Jüri Krjukov.

Niisuguses etenduses on ansambli tunnetus äärmiselt oluline. Peab mõistma, et töö, mida teeme, on midagi erilist.

Kas see tähendab, et Teil

on teatris ühine mõtteviis, mis ühendab teid? Arvan, et see on ühine soovitus, mis ühendab teid. Arvan, et see on ühine soovitus, mis ühendab teid. Arvan, et see on ühine soovitus, mis ühendab teid.

Nägite 12. jaanuaril viimast "Viulidaja katusel" etendust. Milliseid tundeid see tekitas?

Tekkis hulgaliselt erinevaid tundeid. Olin väga uhke, et meie ühistöö tase polnud nelja ja poole aasta jooksul sugugi langenud. Arvan, et ühe ja sama lavastuse etendamine aastast aastasse ei oleks hea lahendus. Mingil hetkel peaks tegema vaheaja. Mängimine muutub rutiiniks ja näitleja võib rollis kergelt tuhmuda.

Kus lavastasite vahetult enne Tallinna tulekut?

Lõpetasin just töö Oslos — lavastasin enda tekstile kirjutatud muusikali. Enne seda olin Stockholmis, Berliinis.

Arvan, et see on ühine soovitus, mis ühendab teid. Arvan, et see on ühine soovitus, mis ühendab teid. Arvan, et see on ühine soovitus, mis ühendab teid.

Minu jaoks ei toimu ooperi tegevus pa'eez, vaid täna ja homme vaeses majas. Inimesed tunnevad ehk selleski osakesest iseendast.

Kuna olen siiski draamalavastaja, lahendan mõningaid teemasid teisiti kui ooperilavastaja. Ma ei taha mingil juhul sellega hinnata nende töö kvaliteeti. Mina kasutan lihtsalt teisi meetodeid, tulemus on teistsugune ja üpris huvitav.

Draamateatri väikeses saalis tuleb Teie käe all lavale "Ämbliknaise suudlus"...

Põhjus lavastada ka Draamateatris on lihtne — olen näinud nende etendusi ja arvan, et see on väga kõrgetasemeline teater suurepärase näitlejatega. "Ämbliknaise suudlus" on kahe mehe etendus: mängivad Jüri Krjukov ja Ain Lutsepp.

Loodan, et nii teravad probleemid peaksid jõudma inimesteni ja mõjutama mitte üksnes tundeid, vaid ka intellekti. Kõige olulisem on panna vaataja mõtlema ning ma loodan, et see õnnestub, sest näidend on tõsine ja esitajad andekad.

Lavastate seekord oma meeskonnaga...

Praegune töö on tegelikult Rootsi projekt, mida toetab muu hulgas ka Rootsi valitsus. Me ei tulnud siia selleks, et näidata, kuidas peaks töötama. Eesti teatriinimesed oskavad ise suurepäraselt ooperit lavastada. Meeskomatöö seab lavastamisprotsessile hoopis teised reeglid ja me näeme mõningaid asju teisiti. Oleme ju väga lähedased.

On mõned inimesed, kellega töötan koos juba aastaid. Seekord kuulub *teami* lavakujundaja, kostümeerija, grimeeriija ja valgustaja. Haru harva juhtub, et grupp töötab järgitult ühes suunas. Tavaliselt teeb iga spetsialist erialises mõttes kõrgel tasemel tööd, kuid laval ei teki sellest omavahelist tervikut. Mees-

Millised nõudmised seate neile, kes soovivad Teiega koos töötada?

Nõuan kõigilt tõeliselt kõrget taset, professionaalset lähenemist. Ma ei saa leppida sellega, kui inimene teeb lihtsalt ettenähtud tööd. Kunstiga tegelemine tähendab enam kui lihtsalt kohusetundlikku ülesannetäitmist. Tegelda kunstiga, see tähendab alati millegi eest võidelda.

Te üksnes ei lavasta, vaid ka kirjutate?

Olen kirjutanud kuus näidendit, mis on Rootsis ka lavastatud. Viimast neist — naise monoloogi — lavastatakse praegu Rootsi televisioonis.

Iseloomuliku on äärmiselt huvitav ja kasulik, nii mõistan rohkem draamažanri olemust, rõhuasetusi tekstis.

Austan tõelisi kirjanikke ja ei saa ennast kuidagi kirjaniikuks nimetada. Pean ennast inimeseks, kes *üritab* kirjutada.

MADLI PARTS

